

696.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 7 września 1922 r.

o rozszerzeniu granic m. Radomska.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. (Dz. U. R. P. № 19, poz. 92) w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast, oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego, zarządza się co następuje:

§ 1. Włącza się do miasta Radomska wieś Bartodzieje Podmiejskie jednocześnie wyłącza się wymienioną wieś z gminy Radomsk.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1923 roku.

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Spraw Wewnętrznych:
A. Kamiński

697.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 7 września 1922 r.

o włączeniu do miasta Rychwała lasów rychwalskich oraz miejscowości: folwark Starawieś Rychwalska, Odpadki, Starawieś Rychwalska, kolonja Michałów i folwark Józefów.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. № 19 poz. 92) zarządza się co następuje:

§ 1. Do miasta Rychwała włącza się lasy rychwalskie oraz następujące miejscowości: folwark Starawieś Rychwalska, wieś Odpadki, Starawieś Rychwalska, kolonję Michałów i folwark Józefów.

Jednocześnie wymienione miejscowości wyłącza się z gminy Dąbroszyn.

W ten sposób granica m. Rychwała będzie następująca: na północy—grunty wsi Kazimierów, lasy majątku Dąbroszyn i grunty wsi Sporne; na zachodzie—grunty wsi Dąbroszyn oraz folwark i kolonja Grabowa; na południu—grunty wsi Salamina i Milewo, dalej grunty wsi Sokółów, Wola Rychwalska, Radzimin i Nowy Świat.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1923 r.

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Spraw Wewnętrznych:
A. Kamiński

698.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego

z dnia 12 lipca 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o urządzeniu i utrzymywaniu zakładów kąpielowych publicznych.

Na podstawie zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. № 63 poz. 371) i art. 24 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. № 67 poz. 402) oraz rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1921 r. (Dz. U. R. P. № 100 poz. 720) i z dnia 1 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 64 poz. 569) zarządza się co następuje:

I. Kąpiele morskie, rzeczne, w jeziorach i stawach.

§ 1. Miejsca do kąpiel w wodach otwartych (morzu, jeziorach, stawach i rzekach) mogą być oddane do użytku publicznego po udzieleniu na to pozwolenia przez władze administracyjne I instancji na podstawie opinii sanitarnej.

§ 2. Miejsca do kąpiel w wodach bieżących wybierać należy conajmniej 25 mtr. niżej miejsc czerpania wody do picia i do użytku domowego oraz conajmniej o 25 mtr. wyżej wylotów odpływów i kanałów, odprowadzających wody ściekowe oraz innych miejsc zanieczyszczenia wód.

§ 3. Na kąpiel dla dorosłych winno być wybrane miejsce, którego największa głębokość nie przekracza 1,3 mtr., dla dzieci zaś 0,8 mtr. Granice wokoło tych miejsc należy oznaczyć widocznie i trwale. W wodach głębokich winny być zastosowane odpowiednie urządzenia, aby była zachowana powyższa głębokość.

§ 4. W miejscu otwartem, przeznaczonem do kąpiel tam, gdzie władze uznają to za potrzebne, winny być wystawione do użytku publicznego przyrządy ratownicze, jak łódka, pasy ratunkowe, liny i t. p. oraz na miejscu widocznem przepisy z rysunkami, wskazującemi sposoby ratowania tonących i udzielania im pierwszej pomocy. W pobliżu miejsca, przeznaczonem do kąpiel, winien być urządzony ustęp publiczny, oraz szczelne skrzynki do śmieci z pokrywami. Doły ustępowe winny być opróżniane w miarę ich napełnienia do $\frac{2}{3}$ głębokości.

§ 5. W łazienkach ogólnych powierzchnia basenu, przeznaczonego do kąpieli, winna wynosić co najmniej 2 m. kw. na jedno oddzielne miejsce lub przedział do rozbierania.

§ 6. Pomieszczenia do rozbierania winny być dostatecznie oświetlone; ściany winny być gładkie.

Powierzchnia podłogi każdego przedziału do rozbierania winna mieć co najmniej 1 m. kw. Przedziały winny być zamykane, oddzielone jeden od drugiego ściankami szczelnymi od podłogi do sufitu, mieć ławki lub krzesła, wieszaki, półki. W rozbieralniach ogólnych winny być szafki do odzieży, względnie wieszaki lub półki z przegródkami. Ściany, podłogi, półki, ławki, krzesła i wieszaki należy utrzymywać w bezwzględnej czystości. W łazienkach winna się znajdować woda do picia w czystych naczyniach szklanych, naczynia do mycia i spluwaczki wodne, oraz szczelne skrzynki z pokrywami do śmieci.

§ 7. W basenie od strony dopływu i od strony odpływu winny znajdować się schody z poręczą, prowadzące do dna basenu. Mycie się mydłem jest dozwolone tylko od strony odpływu. Pranie bielizny jest wzbronione.

§ 8. W łazienkach winien się znajdować dostateczny zapas prześcieradeł i ręczników.

W razie wypożyczania kostjumów kąpielowych, kostjumy te winny być po każdym użyciu wyprane.

§ 9. W łazienkach rzecznych winny być ustępy obliczone co najmniej po jednym na 25 miejsc do rozbierania i tak urządzone, aby nieczystości spływały ku środkom rzek i nie zanieczyszczały wody pod sąsiednimi łazienkami. Ustępy w łazienkach na wodach stojących winny być urządzone w sposób zabezpieczający wodę od zanieczyszczeń.

Na widocznym miejscu winny być umieszczone przyrządy ratownicze i przepisy, zgodnie z § 4 niniejszego rozporządzenia.

II. Zakłady kąpielowe miejskie.

§ 10. Oddanie zakładu kąpielowego do użytku publicznego może nastąpić jedynie po udzieleniu na to pozwolenia przez władze administracyjne i instancji na podstawie opinii sanitarnej.

§ 11. W miastach, gdzie istnieją urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne zakłady kąpielowe mogą być otwierane tylko w budynkach, posiadających te urządzenia, w miastach i miejscowościach, nie posiadających urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych — w domach, zaopatrzonych w dostateczną ilość wody, uznanej za zdatną do celów kąpielowych.

§ 12. Woda i ścieki kąpielowe i ustępowe winny być odprowadzone w miejscowościach skanalizowanych — do kanałów, w miejscowościach zaś nie skanalizowanych w sposób, wykluczający zanieczyszczenie gruntu, a ustalony dla każdej miejscowości przez właściwe władze.

§ 13. Zakłady kąpielowe wyjątkowo mogą być urządzone w pomieszczeniach suterrenowych z za-

strzeżeniem, iżby zagłębienie suterren w ziemi nie przewyższało $\frac{2}{3}$ wewnętrznej ich wysokości. Do zakładów kąpielowych winno prowadzić oddzielne wejście z ulicy lub podwórza. Zakłady kąpielowe nie mogą mieć połączenia z mieszkaniami lub pomieszczeniami, przeznaczonymi dla innych celów.

§ 14. W każdym zakładzie kąpielowym oprócz pomieszczeń ściśle kąpielowych winny znajdować się:

- a) sień wejściowa lub przedpokój,
- b) poczekalnia, o powierzchni tylu metrów kwadratowych, ile osób przeciętnie jednocześnie korzysta z zakładu,
- c) rozbieralnie ogólne lub oddzielne, o ile w zakładzie znajdują się zbiorowe pomieszczenia do kąpienia się, jak łaźnie, natryski lub baseny,
- d) pomieszczenia kotłowe i maszynowe,
- e) pomieszczenia na pralnię, o ile bielizna używana w zakładzie pierze się na miejscu,
- f) ustępy,
- g) wyjście zapasowe.

§ 15. Rozbieralnie dla korzystających z natrysków, łaźni, basenów lub wanien w pomieszczeniach ogólnych mogą być ogólne lub oddzielne, zgodnie z § 6 niniejszego rozporządzenia; w rozbieralniach ogólnych powierzchnia winna być obliczona na liczbę osób, mogących jednocześnie korzystać z urządzeń kąpielowych, licząc co najmniej po 1,5 mtr.² na osobę.

§ 16. Wszystkie pomieszczenia w zakładach kąpielowych winny być dostatecznie oświetlone, ogrzewane, przewietrzane i utrzymywane w należytej czystości. Ściany i sufity winny być gładkie, bez szczelin. Ściany do wysokości 1,5 mtr. winny być wyłożone materiałem nieprzepuszczalnym koloru jasnego lub pomalowane jasną farbą olejną. Szyby w oknach winny być ze szkła, uniemożliwiającego zaglądnienie do wnętrza pomieszczeń.

Podłogi w pomieszczeniach dla wanien, basenów, łaźni i natrysków winny być z materiału nieprzepuszczalnego, bez szczelin, gładkie i łatwo zmywalne, podłogi te winny posiadać odpowiednie spadki dla odprowadzania wody. Na podłodze mogą być umieszczone ruchome kratki drewniane. We wszystkich pomieszczeniach winny być spluwaczki wodne.

§ 17. Przedziały dla wanien winny mieć co najmniej 2,25 mtr. długości, 1,50 mtr. szerokości i 2,50 wysokości. Ściany przedziałowe między łazienkami szczelne, bez drzwi i okien, winny dochodzić do sufitu; wejście do przedziałów wannowych dozwolone jest tylko z ogólnego korytarza. W pomieszczeniach wannowych ogólnych odległość między wannami winna wynosić co najmniej 1,00 mtr.

§ 18. Wanny winny być gładkie, bez szczelin, ustawione w sposób zabezpieczający utrzymanie w czystości podłogi pod nimi i wokoło nich, oraz winny posiadać urządzenia do odprowadzania wody w sposób wymieniony w § 12. Wanny drewniane są niedopuszczalne.

§ 19. W każdym przedziale wannowym bezpośrednio nad wanną winien być umieszczony przycisk do dzwonka, znajdującego się w pomieszczeniu dla służby lub inny sygnalizator. W przedziale winny się znajdować: termometr, woda do picia w czystych naczyniach szklanych, wieszak, krzesło lub ławka oraz naczynie nocne.

§ 20. O ile w zakładach kąpielowych są pomieszczenia do pocenia się i do mycia, to pomieszczenia te winny być oddzielne. Wysokość tych pomieszczeń nie może być mniejsza niż 2,50 mtr.; w łaźniach odległość od górnego stopnia do sufitu winna wynosić—nie mniej niż 1 mtr.

§ 21. Natryski w salach natryskowych wspólnych winny być oddzielone przegrodami wysokości co najmniej 2 mtr. w odległości przynajmniej 1 metra jedną od drugiej.

§ 22. Baseny do kąpieli zbiorowych mogą być urządzone tylko w zakładach mających również inne urządzenia do mycia i kąpania się i w bezpośrednim sąsiedztwie z temi urządzeniami. Kąpanie w basenach ogólnych może mieć miejsce tylko po uprzednim wymyciu się w łaźni, wannie lub pod natryskiem.

Rozmiary basenu winny być tak obliczone, aby na jedną osobę kąpiącą się przypadała powierzchnia nie mniejsza, niż 2 mtr. kw.

Ściany i dno basenu winny być z materiału gładkiego, nieprzepuszczalnego i bez szczelin. Krawędzie basenu winny się wznosić co najmniej 15 cm. ponad poziom podłogi.

Baseny winny być zaopatrzone w rury o średnicy 4 cm. dla swobodnego dopływu i odpływu wody.

Korzystanie z kąpieli w basenie jest dozwolone tylko przy stałym przepływie wody. Na noc baseny winny być opróżniane i myte.

§ 23. Pomieszczenia kotłowe i maszynowe oraz pralnie bielizny winny być dostatecznie oświetlone i przewietrzane i tak urządzone, aby dym lub para nie przenikały do pomieszczeń zakładu, przeznaczonych dla publiczności. Piece, służące do wytwarzania pary, nie mogą mieć paleniska, otwieranego w pomieszczeniach do mycia i pocenia się.

§ 24. Liczba ustępów z urządzeniami do splukiwania winna być obliczona co najmniej po jednym na każde 25 miejsc do kąpania się. Ustępy i pisuary mogą być ogólne, jeżeli mężczyźni i kobiety korzystają z kąpieli w różnych godzinach, w przeciwnym razie dla każdej płci winny być urządzone oddzielne ustępy.

§ 25. W pomieszczeniach dla kąpiących się nie może być przechowywana brudna bielizna. Zużyte miotki nie mogą być wydawane kąpiącym się do ponownego użytku, lecz winny być po użyciu usuwane z zakładu. Meble w zakładach kąpielowych winny być gładkie; meble wyściełane winny być pokryte materiałem nieprzepuszczalnym. Bielizna zakładowa winna być wydawana w stanie bezwzględnej czystości.

Służba kąpielowa winna być ubrana czysto i schludnie i nosić czyste białe fartuchy.

III. Zakłady kąpielowe wiejskie.

§ 26. W zakładach kąpielowych wiejskich winny znajdować się co najmniej:

- a) sień,
- b) rozbieralnia,
- c) kotłownia,
- d) pomieszczenie do pocenia,
- e) pomieszczenie do mycia.

§ 27. W zakładach kąpielowych wiejskich obowiązują również §§ 10, 11, 12, 16, 18, 20, 23, 25, 26 przepisów o zakładach kąpielowych miejskich.

IV. Przepisy ogólne.

§ 28. Osoby przyjmowane do pracy w zakładach winny przedstawić świadectwo lekarskie. Osoby dotknięte chorobami zakaźnymi i skórными lub otwartą gruźlicą nie mogą pełnić obowiązków w zakładach kąpielowych.

Służba kąpielowa winna baczyć, aby osoby, dotknięte chorobami wysypkowymi lub budzące odrazę bezwzględnie nie były dopuszczane do korzystania z wspólnych urządzeń kąpielowych.

§ 29. W każdym zakładzie kąpielowym miejskim lub wiejskim winny być wywieszane na miejscu widocznym i dostępnym właściwe dla zakładu przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 30. Istniejące zakłady kąpielowe winny być poddane oględzinom dla stwierdzenia, czy odpowiadają przepisom niniejszego rozporządzenia. Zakłady, nie odpowiadające tym przepisom, winny być doprowadzone do stanu wymaganego przez właściwe władze w terminie, przez te władze wyznaczonym; w razie przeciwnym winny być zamknięte aż do czasu uporządkowania. Władza administracyjna I instancji może zezwolić na dalsze funkcjonowanie zakładu, o ile naogół zakład ten odpowiada przepisom niniejszego rozporządzenia.

§ 31. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia, o ile czyn karygodny nie podlega surowszej karze w myśl istniejących ustaw, ulegną karze w myśl art. 25 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. № 67, poz. 402).

§ 32. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na przeciąg 2 lat na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prócz województw: Pomorskiego, Poznańskiego i części górnośląskiej województwa Śląskiego.

Minister Zdrowia Publicznego:
Chodźko

Minister Spraw Wewnętrznych:
A. Kamiński